

5. Sprawozdanie Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa za 2007 rok

Sprawy organizacyjne

Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej działał w 2007 r. w następującym składzie:

- Agnieszka Jońca – KROZ – Koordynator – Łódzka OIIB
- Waldemar Szleper – KROZ – Śląska OIIB
- Andrzej Bratkowski – KROZ – Mazowiecka OIIB
- Andrzej Adamski – KROZ – Pomorska OIIB
- Jadwiga Gałach – KROZ – Wielkopolska OIIB
- Jarosław Kroplewski – KROZ – Pomorska OIIB

W tym składzie Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej jako organ PIIB pracował mając nadzór nad poszczególnymi okręgowymi rzecznikami odpowiedzialności zawodowej:

- Agnieszka Jońca – KROZ – Mazowiecka OIIB, Świętokrzyska OIIB
- Waldemar Szleper – KROZ – Podkarpacka OIIB, Opolska OIIB, Dolnośląska OIIB
- Andrzej Bratkowski – KROZ – Lubelska OIIB, Małopolska OIIB, Pomorska OIIB
- Andrzej Adamski – KROZ – Zachodniopomorska OIIB, Wielkopolska OIIB
- Jadwiga Gałach – KROZ – Lubuska OIIB, Śląska OIIB, Łódzka OIIB
- Jarosław Kroplewski – KROZ – Warmińsko-Mazurska OIIB, Kujawsko-Pomorska OIIB, Podlaska OIIB.

Obsługę organizacyjną – administracyjną zapewniał sekretariat KROZ w ramach Biura Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w osobie Pani Agnieszki Parys.

W 2007 r. odbyły się 4 spotkania organu Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w następujących terminach:

- 21.02.2007 r. - Warszawa
- 19-20.05.2007 r. - Otwock z OROZ
- 22.08.2007 r. – Warszawa
- 19-20.10.2007 r. – Otwock z OROZ

Na spotkaniach tych rozwiązywano problemy organizacyjne Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, dokonywano przydziału spraw poszczególnym rzecznikom, rozliczano terminowość załatwienia postępowań oraz konsultowano aspekty techniczne i prawne podejmowanych decyzji czy postanowień.

KROZ wniósł uwagi do „Trybów postępowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądów dyscyplinarnych w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych i odpowiedzialności zawodowej w budownictwie”. Zmiany zostały przekazane do Krajowej Rady i zatwierdzone Uchwałą. Wzory formularzy do zastosowania przez OROZ i KROZ zostały zaktualizowane. Postanowiono również opracować zmiany do obowiązującego Kodeksu Etyki, które zostały przyjęte na VI Zjeździe PIIB.

Zespół w ramach spotkań prowadził też konsultacje z przedstawicielami Kancelarii Prawnej Jolanty Szewczyk, która obsługuje organ w ramach pomocy prawnej.

Członkowie zespołu KROZ pełnili dyżury w siedzibie Izby. Ogólna ilość dyżurów wyniosła 44.

W ramach nadzoru nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej członkowie zespołu KROZ wizytowali przydzielone okręgi, względnie konsultowali poszczególne sprawy telefonicznie.

Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej uczestniczył w posiedzeniach Krajowej Rady PIIB i w posiedzeniach Prezydium Krajowej Rady PIIB.

Szkolenia

Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej wspólnie z Krajowym Sądem Dyscyplinarnym zorganizowali w 2007 r. dwukrotnie dwudniowe szkolenia dla członków obydwu organów.

Pierwsze szkolenie odbyło się w dniach 18-19 maja 2007 r. w Otwocku dla członków władz Krajowych oraz okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej i przewodniczących okręgowych sądów dyscyplinarnych.

Drugie szkolenie odbyło się w dniach 19-20 października 2007 r. w Otwocku również dla członków władz Krajowych oraz okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej i przewodniczących okręgowych sądów dyscyplinarnych.

Szkolenia od strony merytorycznej prowadzili Mec. Jolanta Szewczyk i Mec. Krzysztof Zajac w formie wykładów oraz warsztatów zwracając uwagę na popełnione błędy w trakcie postępowań, szczególnie złą kwalifikację rodzaju odpowiedzialności.

W czasie warsztatów dużo czasu poświęcono technice przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Szkolenia przeprowadzono również w niektórych izbach okręgowych dla wszystkich członków okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i okręgowego sądu dyscyplinarnego.

Można przyjąć stwierdzenie, że w okręgach w których były przeprowadzone szkolenia poziom i jakość postępowań wyjaśniających, prowadzonych spraw przez rzeczników był wyższy niż w okręgach gdzie nie prowadzono takich szkoleń.

Działalność okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej

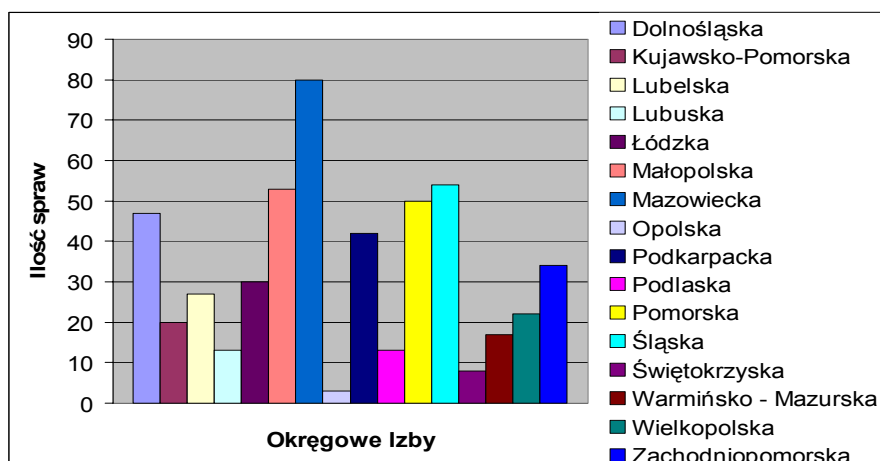
Do okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej w 2007 r. wpłynęło 513 spraw, w tym:

- 353 dotyczyło odpowiedzialności zawodowej
- 91 dotyczyło odpowiedzialności dyscyplinarnej
- 69 były poza kompetencją Izby.

Najwięcej spraw wpłynęło do Izby Mazowieckiej – 80

Najmniej spraw wpłynęło do Izby Opolskiej – 3

Ilość spraw , które wpłynęły do OROZ w okresie sprawozdawczym

W 313 sprawach wszczęto postępowanie, w 65 nie wszczęto postępowania. 132 sprawy umorzono, 100 przekazano do okręgowych sądów dyscyplinarnych, 41 do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. 108 spraw było w toku na dzień 31.12.2007 r.

Skargi, które wpłynęły do OROZ dotyczyły przede wszystkim:

- a) w sprawach odpowiedzialności zawodowej
  - przekroczenia zakresu posiadanych uprawnień budowlanych
  - nierzetelnego wypełnienia obowiązków głównie przez kierowników budów oraz inspektorów nadzoru inwestorskiego, nieprawidłowe prowadzenie dokumentacji budowy przez kierownika budowy i inspektora budowy;
  - uchylenia się projektantów od obowiązku pełnienia nadzoru autorskiego;
  - przekroczenie zakresu posiadanych uprawnień budowy;
  - poświadczenie nieprawdy (oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę);
- b) w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej
  - nieetycznego postępowania rzeczoznawców przy opracowywaniu opinii i ekspertyz oraz występującego tu zjawiska tendencyjności;
  - fałszowania dokumentów stwierdzających nadanie uprawnień budowlanych oraz zaświadczeń przynależności do Izby.

Należy podkreślić, że w okręgach rzecznicy odpowiedzialności zawodowej pełnili dyżury, co ułatwiało kontakt z członkami izb i niewątpliwie przyczyniło się do zmniejszenia ilości wszczętych postępowania.

W postępowaniach wyjaśniających prowadzonych przez okręgowych rzeczników ilość umorzonych spraw z tytułu odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej wzrasta.

Główną przyczyną umorzenia spraw:
z odpowiedzialności zawodowej jest:

- nie spełnianie przesłanek z art. 95 Prawa budowlanego;
- przedawnienie
  - art. 100 Prawa budowlanego m. in. jest zapis blokujący wszczęcie postępowania po upływie 6 m-cy od dnia powzięcia przez organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu powodującego tę odpowiedzialność.
  - Zbyt późne powiadomienie Rzecznika o naruszeniu przepisów przez członka Izby, w sytuacji kiedy sprawa była znana w inspektoracie nadzoru budowlanego, uniemożliwia przeprowadzenie postępowania.

z odpowiedzialności dyscyplinarnej jest:

- brak podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania przed sądem dyscyplinarnym I instancji;
- przedawnienie
  - art. 52 ust 1 ustawy o samorządach
  - upływ 3 m-cy od dnia powzięcia przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej wiadomości o popełnieniu przewinień.
  - art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządach
  - upływ 3 lat od chwili popełnienia przewinienia.

Działalność Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

Do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w 2007 r. wpłynęły 63 sprawy, w tym:

- 24 dotyczących odpowiedzialności zawodowej;
- 39 dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej

Z 2006 r. przeszło 5 spraw:

- 1 z 2006 dotycząca odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4 z 2006 dotyczące odpowiedzialności zawodowej

W porównaniu z 2006 rokiem ilość spraw wzrosła.

W ramach wymienionych spraw wpłynęło:

- 18 odwołań od decyzji OROZ;
- 26 zażaleń na postanowienia OROZ;
- 7 skarg na działalność organów Izby;
- 12 wniosków;
- z wyżej wymienionych, 13 spraw rozpatrywanych było przez KROZ w I instancji ponieważ dotyczyły one członków organów izb okręgowych.

W wyniku przeprowadzonych postępowań:

- w 16 sprawach umorzono postępowanie – główną przyczyną umorzeń było to, iż odwołanie zostało wniesione przez osobę nie będącą stroną w rozumieniu art. 28 k.p.a.
- w 15 sprawach utrzymano w mocy wydaną decyzję względnie postanowienie – główną przyczyną było to, iż orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 91 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane następuje w trybie prawno–karnym, a nie w postępowaniu dyscyplinarnym, prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Zgodnie z art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności zawodowej, określone w art. 95 ustawy - Prawo budowlane, oraz czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.
- w 4 stwierdzono nieważność rozstrzygnięcia OROZ - główną przesłanką uzasadniającą wydanie wskazanej decyzji było zaistnienie przedawnienia zgodnie z art. 100 Prawa budowlanego. Zgodnie z normą zawartą we wskazanym przepisie nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, czyli postępowanie jest niedopuszczalne, jeżeli zachodzą następujące przeszkody materialnoprawne wynikające z przedawnienia t.j.
  - upłynęło 6 miesięcy od dnia, w którym organ dowiedział się o tym, iż określona osoba dopuściła się takiej działalności, która w rozumieniu ustawy jest kwalifikowana jako czyn powodujący tę odpowiedzialność,
  - upłynęły 3 lata od dnia zakończenia robót budowlanych (traktowanych jako okoliczność faktyczna) albo zawiadomienia o zakończeniu budowy (przewidzianego jako czynność faktyczna) albo zawiadomienia o zakończeniu budowy (przewidzianego jako czynność faktyczna wymagana ustawą) lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu.
- w 2 sprawach stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania
- w 8 sprawach odmówiono wszczęcia postępowania – główną przyczyną były okoliczności wyłączające ściganie – popełniony czyn nie zawierał znamion czynu zabronionego
- w 5 sprawach uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez OROZ – główną przyczyną był brak przesłanek, które mogłyby przesądzić o zasadności stawianych zarzutów
- w 4 wydano rozstrzygnięcie o pozostawieniu bez rozpoznania
- w 8 wyłączono OROZ i przekazano do rozpatrzenia przez innego OROZ – główną przyczyną było to iż, zachodziły okoliczności, które dawały podstawę do zastosowania w przedmiotowych sprawach instytucji wyłączenia Okręgowego Rzecznika. Zdaniem Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zachowanie bezstronności wobec okoliczności i faktów jakie miały miejsce w przedmiotowych sprawach było niemożliwe.
- 10 spraw było w toku na dzień 31.12.2007r.

Podsumowanie

- w 2007r. odnotowano wzrost liczby rozpoznawanych i wszczętych spraw. Do okręgowych rzeczników wpłynęło 108 spraw więcej niż w 2006r. Wraz z rosnącą liczbą rozstrzygnięć wzrosła liczba zażaleń. Do Krajowego Rzecznika wpłynęły 4 sprawy więcej niż w 2006r.;
- Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej stoi na stanowisku, że w każdej izbie okręgowej winny być obowiązkowo przeprowadzone szkolenia dla członków zespołów OROZ i OSD minimum raz w roku;
- W każdym okręgu winny być prowadzone dyżury OROZ, co ułatwia kontakt z członkami izb i przyczynia się do zmniejszenia ilości wszczętych postępowań;
- Istnieje konieczność ustalenia wzajemnej współpracy z Organami Nadzoru Budowlanymi w celu wypracowania stanowiska mającego na celu uniknięcia okresu przedawnienia spraw z tytułu odpowiedzialności zawodowej zwłaszcza spraw mających szeroki oddźwięk społeczny;
- Skargi osób fizycznych i innych podmiotów kierowane do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej nie zawierają wystarczających uzasadnień oraz nie wskazują niezbędnych dowodów do uprawdopodobnienia okoliczności popełnienia czynu podlegającego odpowiedzialności zawodowej albo dyscyplinarnej. Sprawy takie po analizie zgromadzonego wyniku długotrwałego postępowania materiału dowodowego nie dają żadnych podstaw do wystąpienia do OSD;
- Powinniśmy mieć świadomość tego jak trudną, odpowiedzialną i niewdzięczną rolę jest funkcja Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. W 90% przypadków zawsze bowiem będzie jakiś podmiot niezadowolony z rozstrzygnięcia.

Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej PIIB składa podziękowania za współpracę w minionym roku 2007, Prezesowi Krajowej Rady PIIB i jej członkom, a także wszystkim Krajowym i Okręgowym Rzecznikom Odpowiedzialności Zawodowej, obsłudze prawnej oraz pracownikom biura PIIB obsługującym Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Krajowy Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej PIIB

Agnieszka Jońca

Załącznik:

- wyciąg ze sprawozdań OROZ za 2007 r.